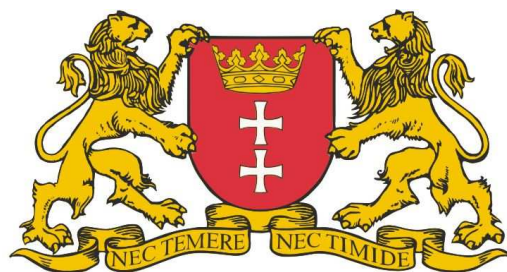

WSPÓŁPRACA MIASTA GDAŃSKA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI W ROKU 2009

– SPRAWOZDANIE

Sprawozdanie z wykonania Uchwały Rady Miasta Gdańska nr XVII/750/08 z dnia 28 sierpnia 2008 r. w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi na rok 2009”

GDAŃSK

Wydział Spraw Społecznych, Urząd Miejski w Gdańsku

Maj 2010

Spis treści

Wstęp	3
Analiza poziomu współpracy organizacji pozarządowych w Gdańsku.....	6
Współpraca pozafinansowa Miasta z Organizacjami Pozarządowymi.....	8
Współpraca finansowa Miasta z Organizacjami Pozarządowymi	13
1. Pomoc społeczna.....	15
2. Edukacja	16
3. Kultura	17
4. Sport	18
5. Wsparcie organizacji pozarządowych oraz wolontariat.....	18
6. Wspieranie rozwoju społeczności lokalnych.....	19
7. Demokracja i prawa człowieka.....	20
8. Wypoczynek dzieci i młodzieży	20
9. Zapobieganie alkoholizmowi i narkomanii.....	21
10. Ochrona środowiska.....	21
11. Rozwój przedsiębiorczości i rynku pracy.....	22
Podsumowanie.....	23
Wnioski i rekomendacje.....	24

Wstęp

Miasto Gdańsk współpracuje z przedstawicielami sektora pozarządowego na podstawie Programu Współpracy - corocznie opracowywanego i przyjmowanego przez Radę Miasta Gdańska a konsultowanego z Gdańską Radą Działalności Pożytku Publicznego. W roku 2009 „Program Współpracy Miasta Gdańska z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2009” przyjęty został uchwałą nr XVII/750/08 w dniu 28 sierpnia 2008 r.

Główne cele postawione w ww. dokumencie ustalone zostały w oparciu o działania i kierunki wyznaczone wcześniej w lokalnych dokumentach strategicznych z zakresu polityki społecznej, tj. Gdańskiej Strategii Rozwoju Miasta Gdańska do roku 2015, Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2015 oraz Gdańskim Programie na Rzecz Zatrudnienia i Spójności Społecznej. W trakcie ich określania uwzględniono także dynamicznie zmieniającą się sytuację społeczności lokalnych Gdańska oraz przygotowania do Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™. W roku 2009 za główne cele współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi określono:

- 1) zdynamizowanie działań w sferze zadań publicznych
- 2) podniesienie ich skuteczności i efektywności.

Ich rozwinięciem są cele szczegółowe opisane w Programie następująco:

- zwiększenie aktywności społeczności lokalnej w dzielnicach Miasta Gdańska,
- promocja i wspieranie wolontariatu,
- wzmacnianie pozycji organizacji i zapewnienie im równych szans w realizacji zadań publicznych, przez powierzanie i wspieranie coraz większej ilości zadań z jednoczesnym zapewnieniem odpowiednich środków na ich realizację,
- promocja zadań cyklicznych,
- wypracowanie standardów doskonalących jakość współpracy,
- rewitalizacja,
- integracja i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz wzmacnianie spójności społecznej.

Realizacja powyższych celów odbywać ma się przy założeniu, iż sukcesywnie poprawiana będzie jakość współpracy oraz sposoby realizacji zadań, która to dokonywać ma się poprzez poszerzanie zakresów, wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań oraz wypracowywanie, ustanawianie oraz przestrzeganie standardów.

Współpraca powinna być prowadzona w oparciu o zasady pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji oraz jawności. Traktowane są one jako podstawa i jednocześnie warunek niezbędny do zadowalającej obie strony współpracy. Zasada pomocniczości ma charakter ustrojowy i oznacza uporządkowanie wzajemnych relacji oraz podział zadań między sektorem publicznym a sektorem obywatelskim. Oznacza ukierunkowanie na bezpośrednie i pośrednie umacnianie

obywateli, ich wspólnot i organizacji oraz ograniczanie interwencjonizmu państwa i administracji lokalnej. Zasada suwerenności jest prawem stron do niezależności i odrębności w samodzielnym definiowaniu zadań i problemów oraz poszukiwaniu sposobów ich rozwiązywania. Podstawą jest także zasada partnerstwa oznaczająca w tym przypadku podjęcie współpracy w identyfikowaniu i definiowaniu problemów i zadań, współdecydowanie o alokacji środków na ich realizację, wypracowywanie najlepszych sposobów ich realizacji oraz traktowanie się wzajemnie jako podmioty równoprawne w tych procesach. Wyszczególniono także zasadę efektywności polegającej na wspólnym dążeniu do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji zadań publicznych. Jako ostatnią określono zasady uczciwej konkurencji oraz jawności. Zakładają one kształtowanie przejrzystych zasad współpracy, opartych na równych i jawnych kryteriach wyboru realizatora zadania publicznego oraz na zapewnieniu równego dostępu do informacji.

Miasto Gdańsk, na podstawie Programu Współpracy na rok 2009, może podejmować wspólne działania wraz z organizacjami w następujących formach:

- 1) zlecenia organizacjom realizacji zadań publicznych, finansowanych z budżetu Miasta Gdańska, na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz w ustawie o pomocy społecznej;
- 2) wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i realizowanych zadaniach, w szczególności poprzez publikowanie informacji na stronach internetowych Miasta Gdańska;
- 3) konsultowania z Gdańską Radą Działalności Pożytku Publicznego projektów aktów normatywnych dotyczących sfer współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- 4) organizowania szkoleń i udzielania pomocy merytorycznej organizacjom;
- 5) promowania i udzielania pomocy w tworzeniu dobrego wizerunku organizacji;
- 6) udostępniania na preferencyjnych warunkach lokali komunalnych, sal konferencyjnych i sprzętu technicznego w celu realizacji zadań organizacji zgodnie z zasadami gospodarowania zasobem komunalnych lokali użytkowych, czynszów i ich płatności oraz podziału miasta Gdańska na strefy czynszowe określonych przez Radę Miasta Gdańska;
- 7) udzielania pomocy w nawiązywaniu współpracy regionalnej, ponadregionalnej i międzynarodowej z partnerami o podobnym profilu działania;
- 8) prowadzenia aktualizowanej bazy danych na temat organizacji działających na terenie Miasta Gdańska;
- 9) pracy wspólnych mieszanych zespołów tematycznych.

Sprawozdanie poniższe odnosi się do poszczególnych form współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz mieszkańców Gdańska. Obejmuje więc współpracę wszystkich wydziałów i referatów Urzędu Miejskiego, jednostek podległych samorządowi lokalnemu, ponad 1200-tu organizacji pozarządowych zarejestrowanych na terenie Miasta Gdańska w roku 2009 (na koniec badanego roku w

prowadzonej przez Urząd bazie aktywnych organizacji znajdowało się 584 organizacje: stowarzyszenia, fundacje, związki stowarzyszeń itp.) oraz innych organizacji pozarządowych nie zarejestrowanych na terenie Gdańska a działających na rzecz jego mieszkańców.

Sprawozdanie podzielono na rozdziały obejmujące współpracę pozafinansową oraz finansową. Współpracę finansową odniesiono do zadań publicznych wyszczególnionych w Ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873), które były zlecone organizacjom. Dodatkowo sprawozdanie uzupełniono w formie wprowadzenia o interpretację części badań projektów społecznych realizowanych w Mieście Gdańsk a przeprowadzonych pod koniec roku 2009 w ramach projektu Skuteczne Partnerstwo Lokalne realizowanego przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Gdańsku (projekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego).

Analiza poziomu współpracy organizacji pozarządowych w Gdańsku

Poniższa analiza jest oparta na badaniach trzeciego sektora wykonanych na zlecenie Miasta Gdańsk na przełomie lat 2009 i 2010 a będących jakościową analizą projektów społecznych realizowanych w Mieście Gdańsk w latach 2007 – 2009. Poniższa analiza oparta jest o wywiady z 132 organizacjami pozarządowymi z terenu Gdańska.

Organizacje pozarządowe w Gdańsku swoje strategie współpracy opierają na wcześniejszych doświadczeniach, potrzebach oraz potencjalne działania swoim i partnera.

Jak wynika z przeprowadzonych badań najczęściej kontaktują się, nie uwzględniając celu, z instytucjami użyteczności publicznej (60,2%), krajowymi organizacjami pozarządowymi (53,0%) oraz samorządem lokalny i jego agendami jak również ze środowiskiem akademickim i naukowym (39% wskazań).

Ponad połowa badanych organizacji (52,4%) sporadycznie podejmuje kontakty z mediami oraz blisko 46,3% sporadycznie kontaktuje się ze środowiskiem biznesu i firmami prywatnymi.

57,8% organizacji nie kontaktuje się z zagranicznymi organizacjami pozarządowymi, 48,2% z kościołami i związkami wyznaniowymi, aż 92,7% nie ma kontaktów z partiami i organizacjami politycznymi.

Można powiedzieć, że organizacje pozarządowe biorące udział w badaniu zadeklarowały w sposób nie wprost, że w większości wypadków formy współpracy z wieloma instytucjami sprowadzały się jedynie do dofinansowania ich działań.

Ma to oczywiście odzwierciedlenie w poziomie kontaktów oraz w efektach pozyskiwania środków zewnętrznych. W badanych latach Gdańskiej organizacje pozarządowe z największych i najczęściej wykorzystywanych źródeł dofinansowania działań społecznych uzyskały dofinansowanie w sumie w wysokości około 140 mln zł. Źródła te to budżet Miasta Gdańska (ponad 62 mln), budżet Wojewody Pomorskiego (0,8 mln), Fundusz dla Organizacji Pozarządowych (4,7 mln), Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (2,5 mln), Europejski Fundusz Społeczny – Program Operacyjny Kapitał Ludzki (69 mln). Wraz z kolejnym rokiem wartość środków przekazanych do dofinansowania wzrastała.

Zostawiając aspekt finansowy, jak wskazuje analiza wywiadów 80,5% organizacji zadeklarowało, iż w latach 2007-2009 nie korzystała z pomocy Miasta Gdańsk w nawiązaniu współpracy regionalnej, ponadregionalnej i międzynarodowej z innymi partnerami. 79,3% badanych organizacji zadeklarowała również, że nie korzystała z usług Regionalnego Ośrodka Europejskiego Funduszu Społecznego w Gdańsku a blisko 65%

badanych organizacji nie korzysta z zasobów Gdańskiego Domu Organizacji Pozarządowych i/lub Gdańskiego Inkubatora Organizacji Pozarządowych.

53 % badanych organizacji podaje, że nie uczestniczy w tworzeniu lub konsultowaniu rocznego Programu Współpracy Miasta Gdańska z organizacjami, 66,3% w tworzeniu lub konsultowaniu innych dokumentów strategicznych o charakterze lokalnym i regionalnym np. strategii rozwoju, a 72% w pracach komisji, zespołach o charakterze doradczym powołanych przez władze samorządowe .

Do częstych kontaktów badanych organizacji z różnego rodzaju instytucjami zaliczyć można jedynie współpracę z Referatem ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Miasta Gdańsk .

Tylko 8,5% badanych organizacji potwierdziło, iż utrzymuje częste kontakty z Gdańską Radą Organizacji Pozarządowych i Gdańską Radą Działalności Pożytku Publicznego. Około 50% respondentów podała, iż w badanym okresie nie miała żadnych kontaktów z wskazanymi powyżej ciałami reprezentującymi sektor gdańskich organizacji.

Tylko 11% badanych potwierdziło, iż często korzysta z pozafinansowego wsparcia udzielanego przez Miasto Gdansk. Ponad 18% organizacji potwierdziło, iż często korzysta ze szkoleń/ pomocy merytorycznej udzielanej przez Miasto Gdańsk.

Przytoczyliśmy jedynie ilościową analizę zebranych w badaniach informacji. Konieczne jest podjęcie działań na rzecz znalezienia pełnego uzasadnienia takich ilościowych wymiarów współpracy. W analizie tej uczestniczyć muszą obie strony tak, by rekomendacje dotyczące zmian i przezwyciężenia trudności mogły być trafne, a strony przekonane do podjęcia stosownych działań.

Współpraca pozafinansowa Miasta z Organizacjami Pozarządowymi

Jednym z podstawowych elementów realizacji Programu Współpracy jest funkcjonowanie na mocy Zarządzenia Prezydenta Miasta Gdańska nr 38/05 z dnia 19 stycznia 2005 r. **Gdańskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego**. Jest to ciało doradcze, opiniotwórcze oraz inicjatywne w zakresie działalności pożytku publicznego. Do zadań Rady należy między innymi opiniowanie corocznego Programu Współpracy Miasta Gdańska z Organizacjami Pozarządowymi.

W roku 2009 swoje zadania realizowała Rada drugiej kadencji wybrana w 2007 roku na dwa lata. W roku 2008 skład Rady zwiększono do 18 osób i wyglądał następująco:

- Lech Kaźmierczyk - przedstawiciel Rady Miasta Gdańska,
- Jacek Teodorczyk- przedstawiciel Rady Miasta Gdańska,
- Regina Białousów - przedstawiciel Prezydenta Miasta Gdańska,
- Helena Chmielowiec - przedstawiciel Prezydenta Miasta Gdańska,
- Teresa Plichta- przedstawiciel Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Gdańsku,
- Jacek Wilczewski - przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdańsku,
- Lidia Makowska - przedstawiciel Gdańskiej Rady Organizacji Pozarządowych,
- Izabela Chorzelska - przedstawiciel Gdańskiej Rady Organizacji Pozarządowych,
- Dorota Granoszewska - Babiańska - przedstawiciel Gdańskiej Rady Organizacji Pozarządowych,
- Beata Matyjaszczyk - przedstawiciel Gdańskiej Rady Organizacji Pozarządowych,
- Zygmunt Medowski - przedstawiciel Gdańskiej Rady Organizacji Pozarządowych,
- Wojciech Bystry - przedstawiciel Gdańskiej Rady Organizacji Pozarządowych,
- Olga Walentynowicz - przedstawiciel Gdańskiej Rady Organizacji Pozarządowych,
- Wojciech Suchy - przedstawiciel Gdańskiej Rady Organizacji Pozarządowych,
- Zbigniew Gruca - osoba zaufania publicznego rekomendowana przez przedstawicieli samorządu,
- Magdalena Skiba – przedstawiciel Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Gdańsku, kierownik Referatu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi,
- Iwona Herholz - przedstawiciel Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Gdańsku.

W roku 2009 Gdańska Rada Pożytku Publicznego spotkała się 5 razy, podczas których między innymi dokonała wyboru laureata nagrody Prezydenta Miasta Gdańska imienia Lecha Bądkowskiego dla najlepszej organizacji pozarządowej w Gdańsku oraz Gdańskiego Darczyńcę Roku. W trakcie drugiej kadencji Rada wypracowała zasady, tryb powstawania, funkcjonowania partnerstw z organizacjami lub podmiotami społecznymi w szczególności do projektów realizowanych przy udziale funduszy europejskich, ramowy kalendarz konkursów zamieszczonych na stronie internetowej Miasta w oparciu o który, ogłaszane są otwarte konkursy ofert, procedurę uzupełniania braków formalnych ofert na realizację zadań publicznych, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz zasady ewaluacji i monitoringu programu współpracy.

W roku 2009 w Gdańsku funkcjonowały także cztery inne **rady społeczne** o podobnym charakterze doradczo – opiniotwórczym, posiadające w składzie przedstawicieli organizacji pozarządowych. Były to:

- Gdańska Rada Oświatowa,
- Gdańska Rada Seniorów,
- Gdańska Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych,
- Gdańska Rada Sportu.

Na podobnych zasadach i formie funkcjonowały także:

- Zespół Monitorujący – Wdrożeniowy ds. Gdańskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Gdańska,
- Komisje grantowe we wszystkich wydziałach i jednostkach organizacyjnych Miasta Gdańska, które to zajmowały się ocenianiem ofert w otwartych konkursach w trybie Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz Ustawy o pomocy społecznej,
- Lokalne Forum Agendy 21,

Od roku 2007 w strukturze organizacyjnej Urzędu Miejskiego w Gdańsku funkcjonuje **Referat Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi**. W celu wzmocnienia funkcji koordynacyjnej Referatu przygotowano i przyjęto do realizacji zostało Zarządzenie Prezydenta Miasta Gdańska nr 1733/09 z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie ujednoczenia procedur w zakresie koordynacji i bieżącej współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi. Wprowadza ono obowiązek informowania Referatu o wszelkich działaniach skierowanych lub gdzie potencjalnym odbiorcą mogłyby być organizacje pozarządowe oraz wspólny dla wszystkich Wydziałów i jednostek miejskich wzór sprawozdawczości z realizacji zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowych. Pozwoli on na wspólne i bardziej przejrzyste informowanie o środkach przeznaczonych na współpracę z sektorem pozarządowym.

Referat Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w zakresie swoich obowiązków w roku 2009 realizował dwa projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej. Od roku 2008 jest to projekt *My Generation* realizowany w ramach programu URBACT II (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) poświęcony promocji pozytywnego potencjału młodzieży w mieście. W jego ramach funkcjonuje Lokalna Grupa Wsparcia będąca płaszczyzną współpracy międzysektorowej skierowanej na wypracowanie

wspólnych – społecznych założeń do polityki młodzieżowej. Członkami Grupy są zarówno przedstawiciele samorządu, organizacje pozarządowych prowadzonych przez młodych lub, których działania są skierowane na młodą część społeczności lokalnych jak i samych młodych. Do końca projektu wypracowany zostanie Lokalny Plan Działania będący podstawą do strategii na rzecz młodzieży w Gdańsku.

Od sierpnia 2009 r. Referat realizuje także projekt zatytułowany Skuteczne Partnerstwo Lokalne (Europejski Fundusz Społeczny). Jest on istotny dla współpracy nie tylko Miasta i jego jednostek z organizacjami pozarządowymi ale także pomiędzy nimi samymi oraz sektorem przedsiębiorczości i biznesu. W jego ramach funkcjonuje Grupa Robocza, skupiająca swoje działania na trzech aspektach. Pierwszym jest budowanie nieformalnych partnerstw międzysektorowych w czterech zakresach tematycznych: rynek pracy, przedsiębiorczość, integracja społeczna oraz edukacja. Następnym jest aktualizacja Gdańskiego Programu na Rzecz Zatrudnienia i Spójności Społecznej będącego kluczowym dokumentem w kontekście wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w Gminie na prawach powiatu Gdańsk. Trzecim zagadnieniem jest tworzenie portalu internetowego poświęconego działaniom społecznym realizowanym w Gdańsku oraz promującego partnerstwo jako formę współpracy pomiędzy organizacjami sektora publicznego, społecznego oraz szeroko rozumianego biznesu. Efektami końcowymi projektu mają być funkcjonujące nieformalne partnerstwa sektorowe, zaktualizowany i dostosowany do potrzeb Gdański Program na Rzecz Zatrudnienia i Spójności Społecznej oraz portal internetowy zatytułowany My Gdańsk.

Urząd Miejski prowadzi od 2005 roku internetową bazę organizacji pozarządowych działających na terenie Miasta Gdańska. Prowadzona jest ona na podstawie dobrowolnych zgłoszeń (w formie jednostronnej ankiety) i aktualizacji w celu pośredniej aktywizacji sektora pozarządowego poprzez przekazywanie za jej pomocą informacji o potencjalnych działaniach, konferencjach, seminariach, nagrodach, możliwościach dofinansowania itp. Baza ta zamieszczona jest na oficjalnej stronie internetowej Miasta Gdańska z nieograniczonym dostępem do niej (www.gdansk.pl, zakładka Organizacje Pozarządowe – baza organizacji pozarządowych). Baza wykorzystywana jest także, obok strony internetowej Miasta, do bezpośredniej komunikacji działań Urzędu, których potencjalnym beneficjentem mogą być organizacje pozarządowe, np. otwarte konkursy na dofinansowanie. Na koniec roku 2009 zawierała ona dane o 584 organizacjach pozarządowych działających na terenie miasta Gdańska (w trakcie roku kalendarzowego zwiększyła się o 14 nowych).

Innym elementem realizacji Programu Współpracy, a związanym z funkcjonowaniem bazy organizacji pozarządowych jest promowanie dobrego wizerunku sektora pozarządowego. **Promocja** działań organizacji wykracza poza dystrybucję działań sektora poprzez pocztę elektroniczną i polega także na wydawaniu opinii na temat poszczególnych organizacji, zazwyczaj do celów projektowych (ubieganie się o dofinansowanie ze źródeł krajowych i zagranicznych), użyczenia lokali itp. oraz przyznawaniu dorocznych nagród dla aktywnych w trzecim sektorze osób oraz organizacji.

Biuro Prezydenta ds. Promocji Miasta w pierwszym kwartale roku 2009 przygotowało kampanię promocyjną „1%” zachęcającą do wpłacania procenta podatku dochodowego od

osób fizycznych w rocznym sprawozdaniu z osiągniętych dochodów w roku poprzednim na rzecz organizacji pożytku publicznego działających na rzecz mieszkańców Gdańska. Wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego i Regionalnym Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych w Gdańsku zorganizował także koncert promocyjny „1%”.

Jako formę promocji oraz docenienia społecznych działań organizacji pozarządowych w Mieście Gdańsk Prezydent Miasta Gdańska funduje i wręcza doroczne nagrody. Są to nagroda dla najlepszej w danym roku organizacji pozarządowej nazwanej imieniem Lecha Bądkowskiego oraz nagroda Darczyńcy Roku. W roku 2009 nagrodę dla najlepszej organizacji pozarządowej otrzymało Towarzystwo imienia Fryderyka Chopina – Koło w Gdańsku. Wyróżniono także Stowarzyszenie Nadbałtyckie Plastyków im. M.Mokwy oraz Gdańską Fundację Dobroczynności. Laureatem Nagrody Darczyńcy Roku został Pan Piotr Dzik.

Urząd Miejski w Gdańsku we współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi i w ramach działań Wydziału Spraw Społecznych w roku 2009 zorganizował:

- konferencję „Obywatel – podmiot czy partner w działaniach administracji publicznej” (4-5 listopada),
- warsztaty robocze „Skuteczne Partnerstwo Lokalne” (18-19 listopada),
- otwarte szkolenia z zakresu przygotowania wniosków o dofinansowanie w ramach Programu Współpracy,
- Plenarne Spotkanie Gdańskich Organizacji Pozarządowych (24 listopada).

Nowym, bo funkcjonującym od 2008 roku, poziomem współpracy Urzędu Miejskiego z organizacjami pozarządowymi jest realizacja wspólnych zadań w formie **formalnych partnerstw**. Wspólne zaangażowanie w tej postaci występuje w zakresie programów rewitalizacji dzielnic Gdańska. Połączone działania mają charakter uzupełniający i obejmujący między innymi programy społeczne.

Pracownicy Referatu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi uczestniczą aktywnie w spotkaniach innej formy partnerstwa tj. **Gdańskiej Sieci Partnerstw Lokalnych**. Sieć ta skupia swoje działania na łączeniu organizacji pozarządowych operujących na poziomie dzielnicowym co poprzez efekt synergii oraz integracji powoduje wzmocnienie interwencji i skuteczności działań poszczególnych członków sieci.

Nowym poziomem współpracy mają być powołani już w 2010 roku **Dzielnicy Pełnomocnicy Prezydenta Miasta Gdańska**. Mają oni w założeniu być bezpośrednim kontaktem lokalnych społeczności, w tym organizacji pozarządowych, z administracją Miasta. W roku 2009 trwały prace koncepcyjne nad tą formą współpracy oraz szkolenia osób podejmujących się powyższego zadania.

W roku 2009 Miasto Gdańsk udostępniło organizacjom pozarządowym na preferencyjnych warunkach 35 lokali użytkowych będących w dyspozycji Wydziału Gospodarki Komunalnej. Przekazano je w trybie użyczenia (27) oraz wynajęto na czas nieoznaczony z

zastosowaniem preferencyjnej stawki czynszu (8). W sumie 144 lokale w badanym roku udostępnione było organizacjom pozarządowym na realizację ich celów statutowych. Dodatkowo nieodpłatnie udostępniano pomieszczenia do spotkań, zarówno pomieszczeń Urzędu Miejskiego, jednostek miejskich jak i Rady Miasta Gdańska.

W ramach własnych zasobów lokalowych Wydział Edukacji przekazali organizacjom pozarządowym 36 lokali użytkowych (w tym 12 w formie użyczenia i 24 w najem).

W sumie daje to **71 lokali** przekazanych organizacjom pozarządowym w roku 2009.

Od lipca 2008 r. w Mieście Gdańsk funkcjonuje także **Klub Polityki Społecznej**, który w formie debat i dyskusji zajmuje się kierunkami rozwoju społecznego Gdańska. Uczestniczą w nim liderzy lokalnych organizacji pozarządowych, pracownicy Referatu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Miejskiego w Gdańsku oraz eksperci zewnętrzni. Pracom klubu przewodniczy Zastępca Prezydenta Pani Ewa Kamińska. Jest to grupa nieformalna pracująca jednak z przyzwoleniem i poparciem Prezydenta Pana Pawła Adamowicza.

Współpraca finansowa Miasta z Organizacjami Pozarządowymi

Współpraca finansowa Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi w roku 2009 obejmowała zadania w następujących zakresach:

- 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
- 2) profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) ochrony i promocji zdrowia;
- 4) upowszechniania kultury fizycznej, rekreacji, sportu i turystyki, z uwzględnieniem promocji sportu;
- 5) rekreacji, krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 6) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji;
- 7) wspieranie działalności naukowej z udziałem dzieci i młodzieży szkolnej, szczególnie uzdolnionej;
- 8) oświaty, wychowania i kształcenia ustawicznego, z uwzględnieniem wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży;
- 9) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- 10) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- 11) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
- 12) ochrony wolności, praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji i partycypacji społecznej;
- 13) organizacji wolontariatu i kształcenia wolontariuszy;
- 14) działalności wspomagającej technicznie, szkoleniowo, informacyjnie organizacje;
- 15) wspieranie rozwoju społeczności lokalnych.

Konkursy o dofinansowanie prowadzone były przez tematycznie właściwe wydziały Urzędu Miasta (Wydział Spraw Społecznych, Wydział Edukacji, Wydział Środowiska, Wydział Polityki Gospodarczej, Wydział Urbanistyki, Architektury i Ochrony Zabytków, Biuro Prezydenta ds. Kultury, Biuro Prezydenta ds. Sportu i EURO 2012) oraz jednostki miejskie (Miejski Ośrodek Opieki Społecznej w Gdańsku, Powiatowy Urząd Pracy w Gdańsku).

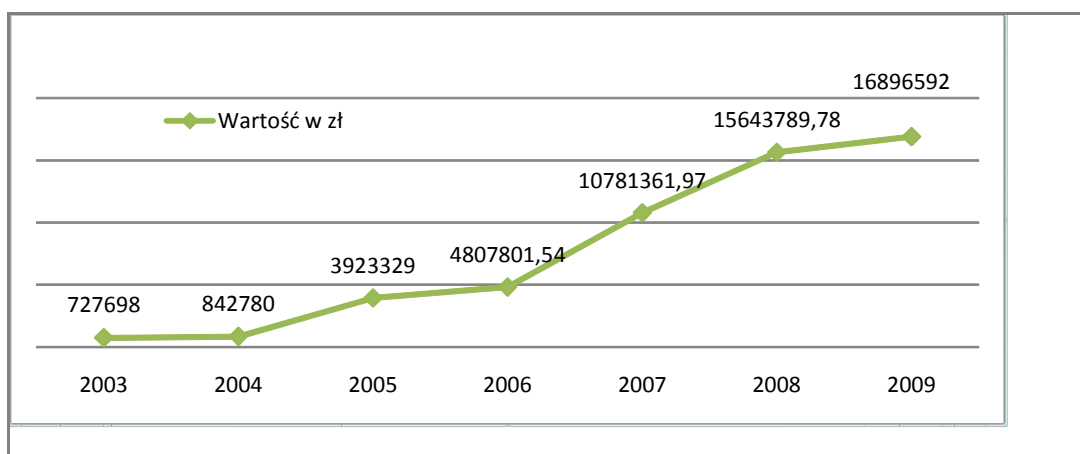
Wyboru ofert projektów do dofinansowania w ramach Programu Współpracy dokonywały Komisje Konkursowe ds. oceny projektów w odpowiednim zakresie tematycznym. W skład komisji wchodziło:

- 1) 2 przedstawicieli Rady Miasta Gdańska,
- 2) 2 przedstawicieli Prezydenta Miasta Gdańska,
- 3) 3 przedstawicieli organizacji wybranych podczas spotkania plenarnego organizacji pozarządowych,
- 4) 2 specjalistów w zakresie zadania będącego przedmiotem konkursu,
- 5) 1 przedstawiciel wydziału / jednostki organizującej konkurs.

1. Pomoc społeczna

Konkursy w zakresie pomocy społecznej w roku 2009 przeprowadzał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdańsku. W ramach 6 otwartych konkursów złożono 77 ofert, z których do realizacji wybrano 58 (34 w formie wsparcia i 24 powierzenia). Znaczna większość z nich, bo 50, będzie realizowana jednak dopiero w roku 2010.

W roku 2009 w opisywanym zakresie tematycznym realizowanych było **101 umów**, na co składają się także część umów podpisanych w latach 2006, 2007 i 2008. Ogólna wartość środków przeznaczonych na dofinansowanie owych zadań to **16 896 592,- zł**.

Środki przyznane na realizację zadań Miasta Gdańska z zakresu pomocy społecznej przez podmioty nie zaliczane do sektora finansów publicznych w latach 2003 -2009.

Uwzględniając podział na grupy odbiorców pomocy struktura projektów i ich zakres wyglądały następująco:

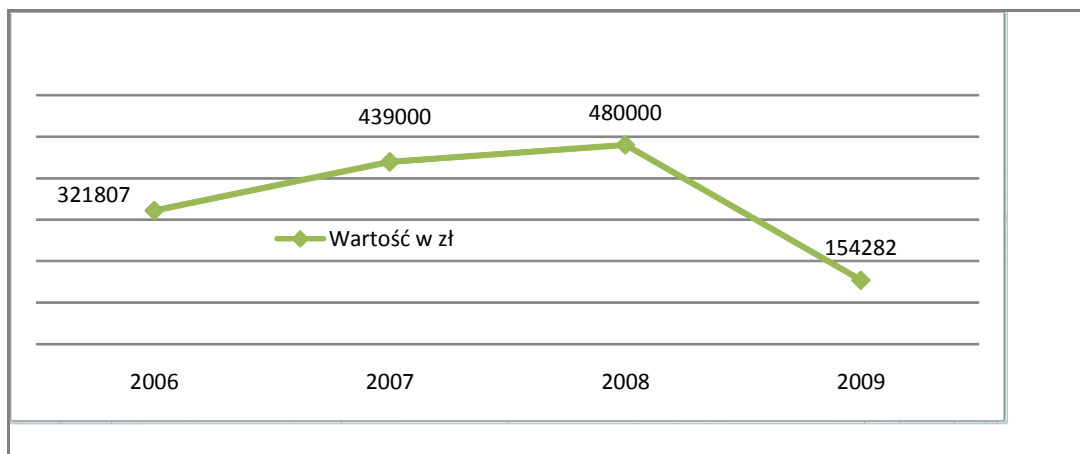
- a) osoby bezrobotne – 1 umowa na 15 000,- zł; organizacja warsztatów pracy;
- b) osoby niepełnosprawne i przewlekle chore – 32 umowy na 4 266 881,51 zł; całodobowe domy opieki społecznej, usługi specjalistyczne, terapie, indywidualne szkolenia rehabilitacyjne, itp.;
- c) osoby starsze – 11 umów na 4 809 110,46 zł; dzienne ośrodki wsparcia, kluby seniorów;
- d) osoby bezdomne – 18 umów na 3 026 384,- zł; zapewnienie posiłków, ubrania i schronienia;
- e) osoby ubogie – 2 umowy na 154 240,- zł; zapewnienie gorących posiłków i pomocy rzeczowej;
- f) dzieci i młodzież – 26 umów na 4 248 015,29 zł; placówki opiekuńczo – wychowawcze, poradnictwo i terapie rodzinne, ośrodki interwencji kryzysowej, ośrodki adopcyjno – opiekuńcze;
- g) pozostałe osoby – mieszkańcy Gdańska – 11 umów na 49 300,- zł.

2. Edukacja

Zadania z zakresu edukacji obejmowały: oświatę i wychowanie z uwzględnieniem wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, kształcenie ustawiczne oraz wspieranie działalności naukowej z udziałem dzieci i młodzieży szkolnej, szczególnie uzdolnionej.

W roku 2009 procedurę konkursową w tym zakresie przeprowadził tylko Wydział Spraw Społecznych (we wcześniejszych latach także Wydział Edukacji). Spośród 73 ofert wybrano do dofinansowania **38 projektów** na łączną sumę **154 282 zł**.

Szczegółowy zakres dofinansowanych zadań obejmował od programów wyrównujących szanse edukacyjne (między innymi nauka języka obcego), prowadzenie terapii pedagogicznych i psychologicznych, edukację zdrowotną dla dorosłych, zajęcia ruchowe dla seniorów, zajęcia komputerowe także dla seniorów (między innymi „Internet łączy Pokolenia”), zajęcia edukacyjno – integracyjne (komiksy jako forma poznania), zajęcia wspomagające prawidłowy rozwój mowy dzieci (zajęcia logopedyczne), zajęcia teatralno – plastyczne, artystyczne po szkolenia z zakresu pierwszej pomocy, bezpieczeństwa i zdrowego trybu życia dla dzieci. W tym zakresie dofinansowano także opracowanie programów edukacyjnych z zakresu historii Gdańska, ekologii i przyrody lokalnej oraz prowadzenie dziennego ośrodka dla osób z upośledzeniem umysłowym.

Środki przyznane na realizację zadań Miasta Gdańska z zakresu edukacji przez podmioty nie zaliczane do sektora finansów publicznych w latach 2006 -2009.

3. Kultura

W zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji Miasto Gdańsk organizowało konkursy poprzez Biuro Prezydenta ds. Kultury oraz Wydział Spraw Społecznych. Dwa konkursy (jeden konkurs i jedna „dogrywka”) na ogólną wartość dofinansowania **2 500 000** zł zorganizowało Biuro ds. Kultury. W sumie złożono 313 oferty i przyznano 113 grantów (5 zrezygnowało z podpisania umowy), zawarto **108 umów** w formie wsparcia na dofinansowanie zadań publicznych.

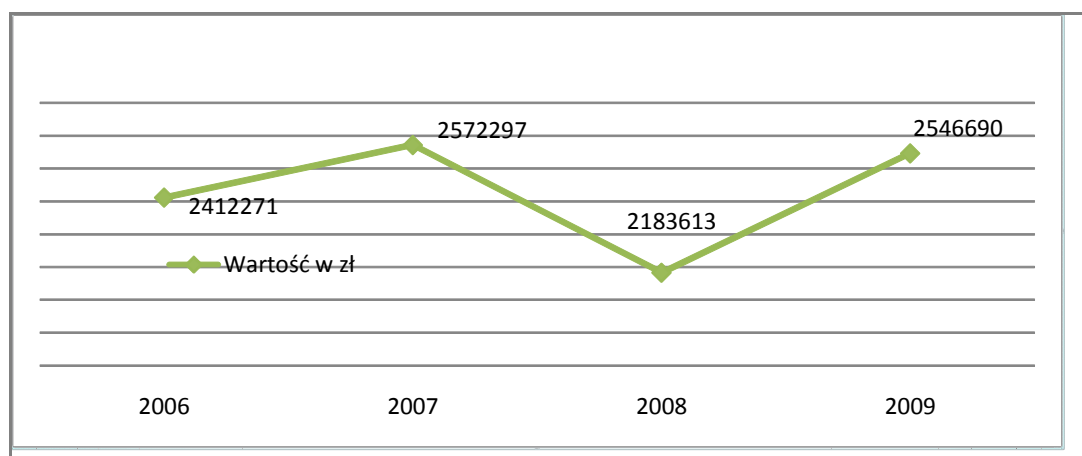
Zadania dotyczyły organizacji między innymi plenerów rzeźbiarsko – malarskich, festiwali form audiowizualnych i multimedialnych, filmów dokumentalnych, warsztatów teatralnych, wystaw i galerii malarstwa, wydawnictw, prelekcji, wykładów. A także koncertów muzyki współczesnej i klasycznej oraz konkursów muzycznych, konkursów piosenek.

Oprócz organizacji pozarządowych w otwartym konkursie ofert uczestniczyły także instytucje kultury, sztuki i nauki.

Biuro ds. Kultury w innym trybie zleciło organizacjom pozarządowym realizację 25 zadań na kwotę dofinansowania 1 096 053.

W ramach konkurów organizowanych przez Wydział Spraw Społecznych w tym zakresie tematycznym złożono 9 ofert, z których **6** uzyskało dofinansowanie w łącznej wysokości **46 690** zł. Są to projekty koncertujące się na organizacji lokalnych imprez o charakterze kulturalno – rozrywkowym, festynów dzielnicowych, festynów rodzinnych, święta ulicy, oraz imprez młodzieżowych popularyzujących orientálną kulturę (komiks i animacja).

W formie powierzenia dofinansowano jedno zadanie zorganizowania Gali wręczenia Nagrody Prezydenta im Lecha Bądkowskiego dla najlepszej organizacji pozarządowej za rok 2008. Wartość dotacji wynosiła 35 000 zł.

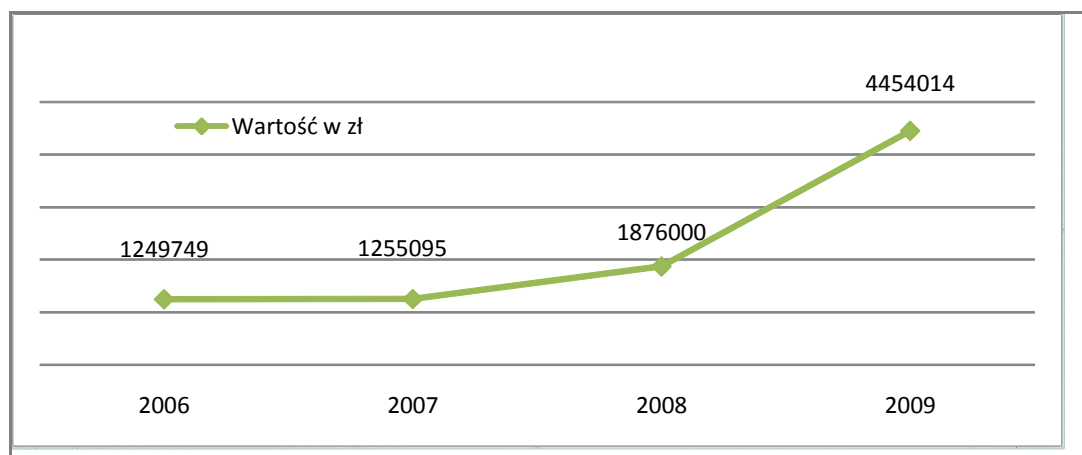

Środki przyznane na realizację zadań Miasta Gdańska z zakresu kultury przez podmioty nie zaliczane do sektora finansów publicznych w latach 2006 -2009.

4. Sport

Konkursy dla organizacji pozarządowych z zakresu sportu organizowało Biuro Prezydenta ds. Sportu i EURO2012. W roku 2009 były to dwa konkursy, na które w sumie złożono 262 oferty. Wybrano do dofinansowania 132 a zrealizowano w sumie **119 zadań** (13 umów nie podpisano bądź zrezygnowano z realizacji zadania) na kwotę **4 454 014 zł**. Ponad połowę środków przeznaczono na realizację jednego projektu Polskiego Związku Koszykówki na przygotowanie i przeprowadzenie na terenie Miasta Gdańska meczów wstępnej grupy kwalifikacyjnej Mistrzostw Europy w Koszykówce Mężczyzn EUROBASKET 2009 – dofinansowanie na kwotę 2 500 000,- zł.

Pozostałe dofinansowane projekty obejmowały: szkolenia dzieci i młodzieży w różnych dyscyplinach sportowych (lekka atletyka, piłka ręczna, Taekwando, unihokej, kręgle klasyczne, Kick-Boxing), prowadzenie zajęć edukacyjnych, lokalne i międzynarodowe turnieje sportowe (między innymi: Mistrzostwa Polski Juniorów i Juniorek w Judo, akademickie mistrzostwa polski w siatkówce plażowej kobiet i mężczyzn, regaty żeglarskie o puchar Prezydenta Miasta Gdańska) oraz działania mające na celu upowszechnianie i promocję sportu i sportowego trybu życia oraz promocję EURO 2012.

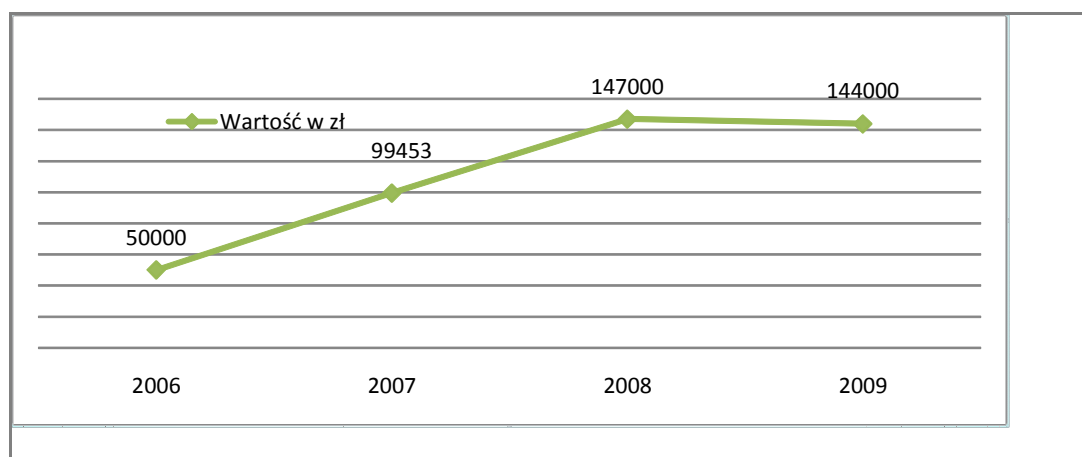
Środki przyznane na realizację zadań Miasta Gdańska z zakresu sportu przez podmioty nie zaliczane do sektora finansów publicznych w latach 2006 -2009.

5. Wsparcie organizacji pozarządowych oraz wolontariat

Konkursy w powyższych zakresach organizowane były w roku 2009 przez Wydział Spraw Społecznych. O środki na wsparcie organizacji pozarządowych złożono 15 ofert z czego **9** uzyskało dofinansowanie. Całkowita wysokości dotacji wyniosła **104 000 zł**. Wybrano projekty ukierunkowane na szkolenie liderów organizacji pozarządowych, Gdański

Inkubator NGO, symposium szkoleniowo – naukowe, wspomaganie informacyjne centrum informacji młodzieżowej i warsztaty na podobny temat, bibliotekę społeczną.

W zakresie wolontariatu złożono 8 ofert z czego wybrano do realizacji **5** na ogólną wartość dofinansowania **40 000** zł. Są to projekty skupiające się na prowadzeniu regionalnego centrum wolontariatu, młodzieżowej akademii wolontariatu oraz kursy i szkolenia dla wolontariuszy.

Środki przyznane na realizację zadań Miasta Gdańska z zakresu wsparcia organizacji pozarządowych oraz wolontariatu przez podmioty nie zaliczane do sektora finansów publicznych w latach 2006 -2009.

6. Wspieranie rozwoju społeczności lokalnych

Jest to nowy zakres tematyczny, na którego wsparcie Miasto Gdańsk przeznaczyło specjalne środki. Jest potwierdzeniem traktowania rozwoju społeczności jako klucze dla rozwoju aktywnych postaw mieszkańców, zaangażowania w lokalne działania oraz wsparcia integracji dzielnicowej, a co za tym idzie dla ogólnie rozumianego rozwoju społecznego Miasta.

W tym zakresie złożono w jednym konkursie 14 ofert, z których wybrano **12** do dofinansowania. Suma dofinansowania wyniosła **178 000 zł**.

Projekty w tym zakresie ukierunkowane były przede wszystkim na prowadzenie dzielnicowych domów sąsiedzkich, punkty lokalnych inicjatyw społeczno – kulturalnych, inicjatyw dzielnicowych (np. historyczne wędrówki lokalne) oraz festyny integracyjne i rodzinne.

7. Demokracja i prawa człowieka

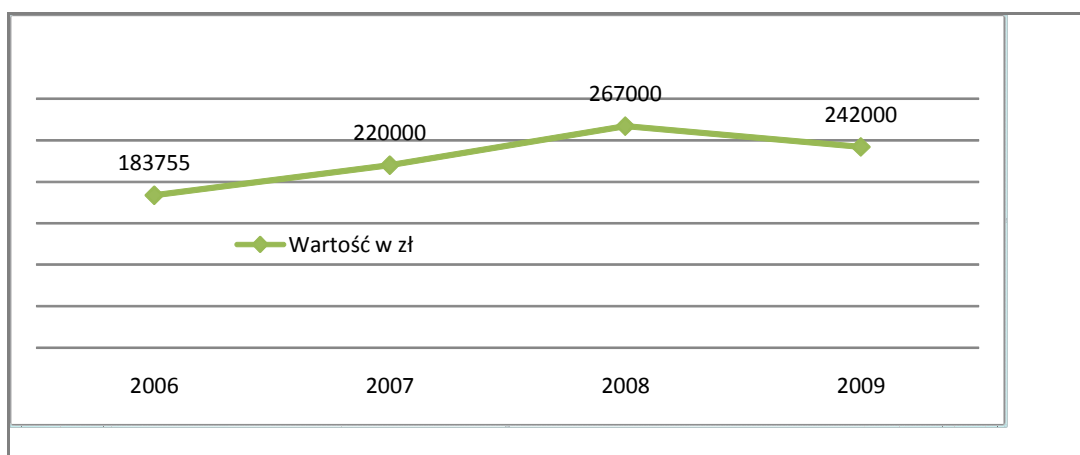
Tematyka upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, działań wspomagających rozwój demokracji i partycypacji społecznej realizowana była przez **3** projekty (wszystkie złożone oferty dofinansowano) na łączną sumę **20 000** zł.

Dotyczyły one publikacji czasopisma, działań antymobbingowych oraz prowadzenia „Domu Kobiet” jako centrum wsparcia kobiet.

8. Wypoczynek dzieci i młodzieży

Konkurs na realizację zadań z zakresu rekreacji, krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży zgromadził 69 ofert, z których do realizacji wyłoniono **32**. Dofinansowano je w sumie w wysokości **242 000** zł.

Projekty dofinansowane miały na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w szczególności w przerwach od zajęć szkolnych. Były to obozy krajoznawczo – rekreacyjne, kolonie letnie, półkolonie rekreacyjne i sportowe, mistrzostwa w marszach turystycznych, nocne marsze na orientację, obozy sportowe i wycieczki turystyczne.

Środki przyznane na realizację zadań Miasta Gdańska z zakresu wypoczynku dzieci i młodzieży przez podmioty nie zaliczane do sektora finansów publicznych w latach 2006 -2009.

9. Zapobieganie alkoholizmowi i narkomanii

W zakresie zapobiegania alkoholizmowi dotacje przekazano na realizację **45 projektów** na sumę **684 880** zł. Są to projekty skierowane na poprawę skuteczności i dostępność programów pomocowych (między innymi dla ofiar przemocy w rodzinie), rozwiązywanie problemów wychowawczych, prowadzenie punktów porad prawnych, psychologicznych i socjalnych. Wsparcie otrzymały także grupy terapeutyczne, przygotowanie i szkolenie grup pomocowych oraz bezpośrednia rehabilitacja poterapeutyczna. Część środków skierowana została na bezpośrednią profilaktyka uzależnień prowadzoną poprzez zajęcia sportowe, np. amatorskie turnieje piłki nożnej (Do przerwy 0:1), młodzieżowe formy spędzania czasu wolnego (np. skateboarding, breakdance); czy zajęcia teatralno – muzyczne.

W zakresie zapobiegania narkomanii przyznano dotację **22** projektom na sumę **290 275** zł. Były to głównie kampanie informacyjne, edukacyjne, wirtualna platforma wiedzy ale także szkolenia dla personelu medycznego i służb mundurowych, szkolenia dotyczące leczenia, terapii i redukcji szkód osób uzależnionych. Z zakresu profilaktyki zlecono zadania dotyczące HIV/AIDS, profilaktyki poprzez sport oraz rozwoju oferty istniejących ośrodków profilaktyki. Wsparło finansowo także działania profilaktyczne klubu młodzieżowego i obozy terapeutyczne.

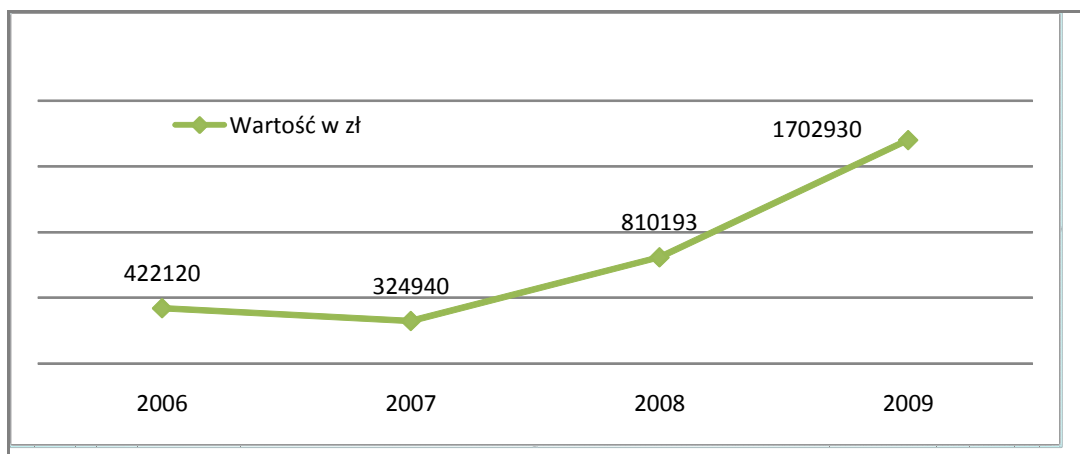
W latach poprzednich środki kierowane na ten zakres tematyczny wynosiły: 615 783 zł w 2006 r., 739.000 zł w 2007 r. oraz 1 493 000 zł w roku 2008. Duża wartość środków w roku poprzedzającym badany jest wynikiem przekazania dofinansowania Pogotowiu Socjalnemu dla Osób Nietrzeźwych w wysokości 750 000 zł.

10. Ochrona środowiska

Wydział Środowiska w roku 2009 ogłosił 2 otwarte konkursy ofert w oparciu o Regulamin gospodarowania środkami gminnego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz powiatowego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej Miasta Gdańska (Uchwała Rady Miasta Gdańska nr XVIII/442/07 z dnia 20 grudnia 2007). W ich ramach złożono 17 ofert projektów, z których dofinansowano **11** na ogólną wartość **1 702 930,-** zł.

Są to projekty skierowane zarówno na promocję ekologii (wycieczki, opracowanie szlaków turystycznych), przygotowanie programów (zwalczania okrucieństwa wobec zwierząt), analizy inwestycji (scenariusz wpływu istotnych źródeł emisji na jakość powietrza atmosferycznego w Gdańsku), budowania sieci informacji o jakości środowiska, monitorowanie postępu wdrażania programu naprawy powietrza – modernizacja stacji pomiarowych oraz działania bezpośrednio wpływające na stan środowiska życia mieszkańców Gdańska (demontaż materiałów azbestowych, wymiana formy ogrzewania

szkoły). Dodatkowo Wydział Środowiska zorganizował z organizacjami pozarządowymi festyn Zielony Weekend i koordynował Forum Lokalnej Agendy 21.

Środki przyznane na realizację zadań Miasta Gdańska z zakresu ochrony środowiska przez podmioty nie zaliczane do sektora finansów publicznych w latach 2006 -2009.

11. Rozwój przedsiębiorczości i rynku pracy

W roku 2009 Wydział Polityki Gospodarczej przeprowadził jeden otwarty konkurs skierowany do organizacji pozarządowych. Wybrano do realizacji **jedną ofertę** pt. „Akademia Gdańskiego Przedsiębiorcy” złożoną przez Gdańską Fundację Przedsiębiorczości, którą dofinansowano w wysokości **250 000 zł**. W ramach tego projektu przeprowadzono cykl szkoleń w zakresach: zakładanie działalności gospodarczej, prowadzenie działalności gospodarczej w wybranych krajach UE w ramach Jednolitego Rynku Europejskiego, pozyskiwanie środków z Unii Europejskiej na prowadzenie własnej działalności gospodarczej, finansowanie działalności małych i średnich przedsiębiorstw, tworzenie biznesplanu, negocjacje handlowe, marketing w małej i średniej firmie oraz kursy komputerowe dla małych i średnich przedsiębiorstw i osób planujących podjąć działalność gospodarczą.

Także Powiatowy Urząd Pracy zlecił w roku 2009 realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym. Były to dwa zadania przekazane w formie powierzenia w wysokości 101 607,- zł na realizację usług rynku pracy z zakresu pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy w ramach działania Klubu Pracy.

Podsumowanie

W roku 2009 z budżetu Miasta Gdańska zrealizowano we współpracy z organizacjami **512 zadania** na łączną kwotę dofinansowania **27 563 663 zł**.

W ramach tej kwoty realizowane były zadania w następujących zakresach tematycznych:

1. Pomocy Społecznej – 101 projektów na 16 896 592,- zł;
2. Edukacji – 38 projektów na 154 282 zł;
3. Kultury – 114 projektów na 2 546 690 zł;
4. Sportu – 119 projektów na 4 454 014 zł;
5. Wspierania organizacji pozarządowych i wolontariatu – 14 projektów na 144 000 zł;
6. Wspieranie rozwoju społeczności lokalnych – 12 projektów na 178 000 zł;
7. Demokracji i praw człowieka – 3 projekty na 20 000 zł;
8. Wypoczynku dzieci i młodzieży – 32 projektów na 242 000 zł;
9. Zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii – 67 projektów na 975 155 zł;
10. Ochrony środowiska – 11 projektów na 1 702 930 zł;
11. Rozwoju przedsiębiorczości i rynku pracy – 1 projekt na 250 000 zł.

W porównaniu do lat poprzednich – 2008 r. – 23 184 125,78 zł, 2007 r. – 16 702 147,- zł i 2006 r. 9 626 973,- zł oznacza znaczący **wzrost** o odpowiednio **19%**, 65 % i 286%.

Największe zmiany, wzrost o prawie 140%, występują w zakresie tematycznym sport co związane było z jednym dotykowym projektem na organizację zawodów sportowych EUROBASKET 2009. Znaczący wzrost (o ponad 100%) nastąpił także w wartości środków przekazanych na projekty z zakresu ochrony środowiska. Zwiększyła się także wartość środków przekazanych na projekty w zakresie pomocy społecznej (o 1 252 802,22 zł) i kultury (o 15%).

Należy przypomnieć, iż na wzrost wartości wszystkich środków dla organizacji pozarządowych wpłynęło ustanowienie nowego zakresu dofinansowania, tj. wsparcia rozwoju społeczności lokalnych (178 000zł).

Znaczące zmniejszenie środków odnotowano przy zadaniach z zakresu zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii (o 35%), edukacji (70 %). Pierwszy z zakresów wynika z zeszłorocznego, jednorazowego wzrostu spowodowanego dofinansowaniem Pogotowia Socjalnego dla Osób Nietrzeźwych. Nie biorąc pod uwagę tego jednego zadania poziom środków przekazanych na profilaktykę uzależnień nieznacznie wzrósł. Zmiana wartości środków przyznanych na edukację jest tłumaczona realizacją konkursów tylko w ramach działalności Wydziału Spraw Społecznych. W latach poprzednich większością środków dysponował Wydział Edukacji.

Wnioski i rekomendacje

Program Współpracy, podobnie jak w latach poprzednich, charakteryzuje się dużą różnorodnością zadań dofinansowanych ze środków Miasta Gdańska. Można też zauważyć pojawianie się nowych poziomów współpracy pozafinansowej.

Na jedenaście zakresów współpracy finansowej, wyłączając trzy największe – pomoc społeczną, kulturę i sport, przeznaczono tylko ponad 3,5 mln zł z sumy ponad 27 mln zł. Oznacza to nierównomierne rozłożenie środków i niedostateczne wsparcie, poza trzema wspomnianymi tematami, zadań istotnych z punktu widzenia rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Rozdysponowanie środków winno być dostosowane do przyjętych w miejskich programach operacyjnych - adresowanych do różnych obszarów życia mieszkańców, zadań do realizacji w określonym roku. Programy te i harmonogramy podejmowanych zadań opierają się na analizie potrzeb mieszkańców. Konieczne staje się monitorowanie możliwie adekwatnego dostosowania środków do przyjętych do realizacji zadań.

Efektom dostosowywania do lokalnych potrzeb określonych w programach operacyjnych jest włączenie do Programu Współpracy nowego zadania „wspierania rozwoju społeczności lokalnych”. W zadaniu tym projekty realizowane ze środków miejskich mają szansę na realizację domu integracji sąsiedzkiej w oparciu o własne zdiagnozowane i adekwatne do potencjału i zapotrzebowania działania.

Wydaje się być istotne i właściwe w kontekście Europejskiego Roku Wolontariatu 2011, Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™ oraz kandydatury do Europejskiej Stolicy Kultury 2016 zwrócenie większej uwagi, większego dofinansowania tym samym, na zadania związane z promocją i organizacją wolontariatu. W przypadku EURO 2012 Miasto Gdańsk jako gospodarz Mistrzostw zobowiązany będzie do przygotowania służby wolontariackiej (niecały 1000 osób) na cele obsługi imprezy. W przypadku kandydatury Gdańska i metropolii gdańskiej do miana ESK2016 niezbędne jest przygotowanie i przeprowadzenie specjalnego planu aktywizacji społecznej poprzez wolontariat właśnie.

Także wsparcie techniczne i organizacyjne jako element budowania kapitału organizacji społecznych powinien być mocniej eksponowany w zapisach programu. Jak pokazały analizy dobrze przygotowane, dysponujące odpowiednim zespołem kadrowym, posiadające odpowiednie zaplecze lokalowe są w stanie „sprowadzić” do miasta olbrzymie środki na realizację zadań podobnych lub takich samych jakie Miasto Gdańsk zleca do realizacji w ramach otwartych konkursach dla NGO.

W Programie Współpracy brakuje także odzwierciedlenia zadań związanych z rewitalizacją społeczną terenów zdegradowanych. Jest to element niezbędny do pełnego przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych, które podjęte przez Wydział Architektury, Urbanistyki i Ochrony Zabytków często koncentrują się na odnowieniu Miasta poprzez działania infrastrukturalne.

Duża różnorodność zadań ma swoje odbicie w dużej liczbie jednostek miejskich realizujących konkursy, co ma z kolei wpływ na niejednorodność w sektorze społecznym percepcję partnera publicznego jakim jest Miasto. Powoduje to występowanie różnych procedur i zasad realizowania konkursów, różne interpretacje zapisów prawnych w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi. Istnieje nadal potrzeba dopracowania czytelnych, jednolitych zasad i procedur konkursowych.

Wzmocnienia wymaga współpraca pomiędzy wydziałami i jednostkami miejskimi w zakresie relacji z organizacjami pozarządowymi. Powinno się zwrócić większą uwagę na pełny przepływ informacji oraz wzmocnić rolę Wydziału Spraw Społecznych jako koordynatora współpracy.

Opierając się na wspomnianych analizach niezbędna wydaje się także polityka komunikacji nie tylko z organizacjami pozarządowymi ale całym sektorem społecznym i domniemając także z mieszkańcami Gdańska.

Tak jak w latach poprzednich konkursy były skierowane nie tylko dla organizacji pozarządowych, ale także dla innych instytucji kultury, sztuki, nauki, sportu. Co za tym idzie nie jest w pełni respektowana zasada pomocniczości określona jako podstawowa w realizacji Programu Współpracy. Zakłada ona, iż obywatele zrzeszeni w organizacjach powinni mieć pierwszeństwo w realizacji zadań publicznych. Dopiero w przypadku, gdy nie jest to możliwe lub istnieje pewność, iż organizacja nie jest w stanie wykonać zadanie należycie, wykonawcą powinny być jednostki publiczne. Zasada ta w pełni nie jest realizowana a organizacje w dalszym ciągu zmuszane są konkurować z podmiotami publicznymi. Konkurencja ta zazwyczaj stawia podmioty publiczne w uprzywilejowanej pozycji w głównej mierze z uwagi na zasoby kadrowe, finansowe, organizacyjne i informacyjne.

Potrzebne jest także kontynuacja prac nad rekomendacjami ze Sprawozdania z realizacji Programu Współpracy za rok 2008, tj.: utworzenie funduszu pożyczkowego dla organizacji pozarządowych i wypracowania zasad dofinansowania wkładu własnego NGO w projektach przez nich realizowanych ze środków spoza budżetu miejskiego; wyodrębnienie z ogólnego konkursu ofert przedsięwzięć cyklicznych i priorytetowych; powstanie Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych (obecnie trwają prace nad określeniem jego standardów).

Analiza jakościowa wyników badania współpracy trzeciego sektora z miastem wymaga pogłębienia w kierunku szukania uwarunkowań i powodów występujących trudności. Analiza ta winna stać się zadaniem dla Gdańskiej Rady Organizacji Pozarządowych, Gdańskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego i Referatu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UMG.